

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 glđ. 60 kr., za pol leta 2 glđ. 40 kr., za četert leta 1 glđ. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 glđ., za četert leta 1 gl; ako sadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXI.

V Ljubljani 20. kimovca 1878.

List 38.

Izgledi bogoljubnih otrok iz vsih časov kerianstva.

9. Jernejica Kapitanio.

Ime Jernejica se nam nekoliko čudno dozdeva, ker pri nas še ni v navadi; a na Laškem, kjer je bila doma deklica, o kateri boste zdaj brali, ni to ime (Bartholomaea) nič nenavadnega. Sicer pa na imenu tudi ni toliko ležeče.

Jernejica je bila rojena na zgornjem Laškem v vasi Lovéri l. 1807. Bila je vroče kervi; zato je bila zelo živa in ni mogla dolgo mirno sedeti in tiho biti. Vedno je imela kaj opraviti in govoriti; vsak čas je kaj začela, pa spet popustila, da se je druge reči lotila; zmiraj je hotela začeti besedo imeti, povsod vedeti, zakaj to, zakaj ono. Rada se je z družimi deklicami igrala; pa tudi tu je hotela med vsemi prva biti, in le kar je ona rekla, se je moralo igrati.

Imela je prav dobro glavo, vsega se je lahko naučila, branja in ročnih del. Za čast ji je bilo mnogo mar; a vsled tega je bila zelo natančna, urna za vbojanje in poslušna za vsako povelje svojih višjih.

Tak že po navadi bolj živ otrok se ima navadno veliko vojskovati z mnogoverstnimi napakami in marsikako prirojeno slabostjo, če hoče biti priden. Naj večja sreča za deklico je bila izverstna odgoja, katero so ji starši preskerbeli. Ko je bila namreč 12 lét stara, so jo izročili nunam v ondajšnji samostan. Tu je ostala 4 leta in kmali prekosiła vse součenke, ne le v učenji, ampak tudi v čednostih.

Da se ji je pa to posrečilo in je v dobrem tako lepo napredovala, pomagal je Bog ter se poslužil v ta namen zlasti dveh reči, ktere ste viditi same na sebi mali in priprosti.

Ko je prišla Jernejica v odgojišče, so v samostanu ravno brale gojenkam pri duhovnih vajah življenje angeljskega mladenca Alojzija. Komaj je slišala dobra deklica to branje, koj se je vnela v njej velika ljubezen do prelepih čednosti tega svetnika. Pazno je vse poslušala; kar je slišala, si je dobro zapomnila in večkrat rada o tem govorila s tovaršicami. Kmali je tudi sama od doma dobila ono knjigo. Zdaj je kaj pridno prebirala, pa kar je brala, je tudi dobro premislila, da bi prav razumela in znala tudi sama posnemati. Povsod je nosila to knjigo pri sebi; znala jo je že skor na pamet, tolikrat jo je vso spet od kraja prebrala.

Nekdaj je bila vprašana, zakaj ima vendar tako rada to knjigo? Na to je odgovorila: „To življenje me tako zelo mika, da se hočem prizadevati, kolikor bom

mogla, ga posnemati; kajti ta svetnik mi je nad vse všeč. Njegove čednosti se mi zdijo prav pripravae, da bi se morale posnemati.“

Kakor je blaga deklica govorila, tako je tudi delala. Prav resno je začela sv. Alojzija za zgled imeti in njegove čednosti posnemati.

Pervo je bilo, da si je prizadevala ga posnemati v njegovi nedolžnosti, in potlej v njegovi pokori.

Brala je v življenji sv. Alojzija, kako je že v otročjih letih obljubo storil, da hoče v samskem stanu deviško čistost ves čas brezmadežno ohraniti. Taka obljuba je resna in velika reč; treba je pri tem velike previdnosti in skušnje, preden se naredi. Otroci naj se nikar sami za njo ne odločujejo; vprašajo naj pred svojega spovednika ali kakega družega duhovna za svet, brez njegovega dovoljenja naj nikar ne delajo ne te, ne kake druge obijube.

Po tem pravilu se je ravnala Jernejica. Hotela je posnemati sv. Alojzija v sv. čistosti. Zato je vprašala svojega spovednika, bi li smela enako obljubo storiti. Mašnik ji dovolijo v začetku le za kratek čas; za zmir pa še le potlej, ko je bila 16. leto spolnila.

Do takrat je bila tako rekoč v poskušnji, če bi mogla za zmir zvesta ostati.

Začela je tedaj, kakor sv. Alojzij, skerbno varovati naj lepšo angeljsko čednost s tem, da je ljubila samoto, ogibala se vsake količkaj nevarne družine, ter je strogo varovala svoje telesne počutke. Zatajevala je svoje oči in skor zmiraj sramožljivo jih tako rekoč imela ograjene; govorila je malo in nikdar nobene spodtakljive besedice. Če so se jele njene součenke pogovarjati o nečimernih oblačilih in novih nošah, znala je tako govorjenje spretno ustaviti in na druge reči napeljati; ali pa jih je še celo ljubeznjivo in prizanesljivo pokarala. Njena hoja je bila modra in dostojna, smejanje nikdar preširno, vse vedenje spodbudno.

Pri vsem tem pa je bila vendar vedno vesela in prijazna z vsemi, in polna spoštovanja do učiteljic, tako da jo je vse rado imelo ter hotelo le okrog nje biti.

Da bi sv. Alojzija v pokori posnemala, začela se je najpred vojskovati zoper poželjivost do jedi, ktera je pri nedoraslih otrocih večkrat prav velika.

Dobivala je od doma sadja in drugih sladkarij. Pa ni jih jedla, večkrat še pokusila ne; razdelila je vse med revne součenke. Kadar je prišla njena naj ljubša jed na mizo, si jo je pred kakorkoli neokusno naredila in še le potlej jedla, ali pa jo kar svojim tovaršicam prepustila; nasproti se je znala prisiliti, da je vživala jedila, ki so ji bile zoperne.

Večkrat se ji je to težko zdelo. Učiteljica to zapaši in jo posvari. Deklica odgovori: „Dovolite to malo

zatajevanje; slišala sem, da požrešnost zamori pobožnost; in brala sem, da tudi sv. Alojzij ni nikdar jedel iz poželjivosti.“

Ko so prišli dnevi posebne pobožnosti, n. pr. prazniki Matere Božje; tedaj je bila še zlasti iznajdljiva v malih zatajevanjih. Pri molitvi se ni naslanjala; pri delu se je vsedla ali vstopila tako, kakor je bilo menj zložno; devala si je male kamničke v obutalo, pila ni razun ob odločenem času pri jedi.

(Konec tega oddelka prih.)

O božjih potih.

(Dalje.)

4. Božje pota ovira malikovanje.

Deržavnih malikovavskih bogov je imel poganski Rim okoli 300.000, in ti bogovi se niso mogli zlagati z edino pravim Bogom; ravno tako se tudi božja vera Jezusa Kristusa, ki kroti hude strasti, ni se mogla zedinjati z malikovanjem, ki streže vsem pregreham. Zategadel Kristusa rimsko starašinstvo ni terpelo, in kristjanstvo v rimski deržavi ni zadobilo postavnega priznanja. Cesar in cesarstvo, oboje se je vzdignilo proti kristjanstvu, da ga ovira in iztrebi. Eno tako sredstvo, s katerim so upali svoj namen doseči, bilo je tudi posilno zatiranje božjih potov. Zategadelj so po vseh svetih mestih v obljubljeni deželi nastavili nagnjusnih malikov, da bi kristjanom obiskovanje teh mest omerzili, pristudili; tudi z orožno silo so zabranjevali božjepotnikom shajati se na grobéh svetih mučenikov. Zato so malikovavci take posvečene mesta oskrunjevali in razdevali, svete ostanke mučenikov v morje potapljali, ali pa zverjadi in ticam ujedam na žertje metali. Tudi so s posebnimi paragrafi vse skupščine kristjanske prepovedali, z ognjem in mečem razganjali, kakor nam poroča djanje mučenikov prvih štirih stoletij.

Nasledek temu pa je bil, da se je jelo prebivalstvo kerčiti, deržava razpadati in tako tudi malikovanje konec jemati, nasproti pa je božja vera čedalje bolj se razširjala in vkoreninjevala, naj čudovitiših čednosti rodila, narode in vladarje spreobračala, in slednjič slavno zmagala. K tej zmagi pa so mnogo pripomogle tudi božje pota svete cesarice Helene v Palestino, kajti vsled njih se je kristjanstvo bolj in bolj razglaševalo, razširjalo, vterjevalo, v očitnost prodiralo, kar je slednjič na dobro bilo zopet samim božjim potom. Padle so vse ovire, ki so jih zabranjevale, vzlasti potem, ko je bila gala sveta cesarica Palestino poganske nesnage očistiti, svete mesta pa s prekrasnimi in veličastnimi tempeljni pravega Boga slepšati.

Malikovanje so prav za prav strasti in pregrehe na dan spravile, da bi tako nemotene svojim željam streči mogle. Zategadelj so si izmislile božanstva, sebi enake, in menile so, da jim strežejo, da jih časté, če po svojem spačenem sercu ravnaajo in živé. No, in že vsaka zadovolitev sleherne strasti je malikovanje samo na sebi, ker se strast na mesto božje posaja, in se njej služi, ne Bogu. Temu malikovanju je tedaj prava služba božja nasproti postavljena, in od tod tudi sovrašтво onih ljudi, ki svojim strastim strežejo, proti vsemu, vzlasti proti očitnim bogoslužnim opravilom, h katerim grejo tudi božje pota. Kjer koli tedaj božjo pot ovirajo ali zatirajo, tam gotovo vselej kak malik zadi tiči. In kakor strasti poedine ljudi, rodovine, občine in narode spridijo, in tudi v časnem osiru na nič denejo, ker z vero ob enem tudi sleherno pozemeljsko blagostanje razpade, isto tako božje pota vero, in z vero tudi časni

blagoslov v človeško družbo privabljaajo, malik strasti njegovi čini in dela pa v šibre gredo.

5. Božje pota ruši revolucija ali prekuč, no s tem le sama sebe po glavi biže.

Ako ima revolucija posveten namen, tedaj ima ona kot meščanska vojska ono isto razmerje do božjih potov, kakor vsaka druga vojska, in jih ovira, dokler kipi. Ako pa revolucija svoje korenine tudi v vértstvo poganja, t. j., ako je ob enem protivna tudi cerkvi Kristusovi, tedaj pa nastaja, da s cerkvijo vred tudi božje pota pobija, bodi si z orožno silo, bodi si s postavami. Takih prekucev je cerkev že mnogo doživela, taki prevrati cerkvene poslopja oskrunjajo in rušijo, svete porode in obleko profanirajo, dragocenosti altarne in milostnih podób raznašajo, in častitljive, krasne spominike kristjanske pobožnosti in umetnosti v grozne razvaline spreminjajo. Revolucija pa tudi drugega ne zná, kakor razdirati in rušiti. Ali vendar revolucija še ri mogla roke Božje slomiti, od Boga odprtih milostnih studentov zabiti, vere, upanja in ljubezni kristjanskih narodov uničiti. Gnjusobe, ki jih povzročuje, in revšino, ki jo na dan vali, so tem več nekak poduet cerkvi in njenim otrokom, da se znova in tem iskreniše k Bogu vračajo, da tam, kjer je pomoč človeška preslaba, v pomoč nebeško kličejo stare, poterjene milostne kraje zopet poiščejo, in božje pota ponové. Vse to nam preživo priča francoska zemlja. Molitev, pokora in božje pota bodo umorile gada revolucije. Ako je revolucija vojska peklena, tedaj so božje pota vojska cerkvena.

(Dalje prih.)

Obnašanje katoličanov z drugoverci.

(Spisal Janez Klapšič.)

II.

Kako se nam je v tako nevarnih časih obnašati, da ne bomo premoteni in zapeljani:

a) Uči Jezus sam, ki pravi: „Varujte se 'ažnjivih prerokov, ki pridejo k vam v ovčjih oblačilih, znotraj so pa zgrabljivi volkovi. Po njih sadu (delih) jih bote spoznali.“ — „Glejte, da vas kdo ne zapelje. Vstali bodo krivi kristusi, in krivi preroki... tako, da bi bili zapeljani tudi izvoljeni, ako bi bilo mogoče.“ (Mat. 7, 15—16; 24, 4. 24.) „Glejte, čujte in molite.“ (Mark. 14, 33.)

b) Ravno to učé tudi njegovi aposteljni; sv. Pavel, n. pr. piše Timoteju (II. 3, 13—14): „Hudobni ljudje in zapeljivci bodo rasti v hudobijo, se motili in v zmoto zapeljevali: Ti pa ostani v tem, kar si se naučil, in ti je bilo izročeno, ker veš, od koga si se naučil.“ In sv. apostelj Juda (17—21) opominja vse verne, rekoč: „Preljubi! spomnite se besedi, ktere so bile poprej govorene od aposteljniov Gospoda našega Jezusa Kristusa, kteri so vam rekli, da bodo prišli poslednji čas zasmehovavci, kteri bodo po svojem poželjenji živé! v hudobijah. Ti so, kteri se ločijo (od Cerkve in ločine napravljajo), kteri so živinski in nimajo duha (nimajo prave vere in Kristusovega duha).“

„Vi pa“, pravi dalje sv. apostelj, „vi pa, preljubi! se uzidajte na svoje presveto vero, in molite v svetem Duhu, ohranite se v ljubezni Božji, čakajoči usmiljenja Gospoda našega Jezusa Kristusa v večno življenje.“ Iz teh besed sv. aposteljniov in iz zgorej imenovanih besedi Jezusa posnamemo za naše obnašanje z zapeljivci in zmote učitelji, da ne bomo od njih premoteni in zapeljani, naslednje splošne vodila:

1. Vodilo, da ne bomo premoteni in zapeljani, kakor Jezus pravi, je: gledati in čuti, če je to, kar zapeljivci in motivi od nas hočejo, po njegovih besedah, po njegovem uku; ali kakor sv. apostelj pravi, če je terdna in živa vera in raste v nji. To je, naj se terdno derže presvete vere, katero so od Jezusa in njegovih aposteljev prejeli, in naj v nji še rastejo in v djanskih naukih čezdalje bolj in bolj podučevani, čezdalje bolj krepostni in popolnoma; pa ta rast in napredovanje mora biti na podlagi presvete vere in cerkve, ki je „vsidana na stalo aposteljnov in prerokov, in poglavitni vogelni kamen je sam Jezus Kristus, na katerem je vse sidovje sestavljeno in raste v svet tempelj v Gospodu“ (Efež. 2, 20—21), ker vera je „škrit, s katerim se samorejo vse ognjene päice hudobnega ugasiti“ (Efež. 6, 16), ter se tudi vse smote in zapeljave njegovih tovaršev motivcev zadušé. — Vera pa pravi:

a) „Nikar jim ne verjemite“ (Mat. 24, 23), in spet: „Preljubi, ne verjemite vsakemu duhu, temuč skušajte duhove, ali so iz Boga, zakaj veliko lažnjivih prerokov je na svet izšlo“ (I. Jan. 4, 1).

To je, ne verjemite vendar vsakemu človeku na njegovo sladko priliznjeno besedo tje v en dan, — temuč premislite, prevdarite in presodite, kakošno je njegovo obnašanje, vedenje in življenje. — Ako ga poznate, da je dober, pobožen kristjan, miren in zvest državljan, mu smete verjeti. Ako ga pa ne poznate, kdo, kaj in od kod da je, ali celó pri njem slabo zadržanje, hudobno, pohujšljivo govorjenje in vedenje itd. zapazite, nikar mu ne verjemite; sej veste, da „malopriden sad le malopridno drevo obrodi“ (Mat. 7, 17). — Ako bi ljudstva ne bile tako lahkoverne, bi svojim ljudoobdelovavcem (demogogom) malo bolje v obraz in roke gledale, in njih vedenje, djanje in nehanje po veri in po rassvetljeni pameti povdarjale in presojevale; ne bi se dale od motivcev za nos voditi in v brezno časne in večne nesreče vleči. — Ako bi se posamezne osebe tuji tega vodila zvesto držale, bi se mnogih grehov, britkost, nadlog in neareč obvarovale, in bi jim ne bilo treba zdihovati in jokati: oh! oh! zakaj sem verjel! In ako vam kdo hoče v verskih in cerkvenih rečéh kaj na nos obesiti; prevdarite in presodite, v kakošni zavezni je on s Cerkvijo in z njenimi vladarji: papežem, škofi in duhovni. — Tudi reč, katero vam kdo nasvetuje, natvezava, premislite, prevdarite in presodite, če je po veri in vesti dobra, pravična, poštena in pripušena, ali ne, in nikar tje v en dan ne verjemite, da to ali uno, kar vam kdo kvasi, ni greh..., temuč če se v kaki reči ne zaveste, ne znajdete, vprašajte pametne ljudi: učnike, spovednike...

b) Nikar ne storite, ako kdo hoče od vas kaj hudega in nepoštenega, temuč ravnajte se po zgledu Jezusa Kristusa, kateremu je satan svetoval in prigovarjal, da naj iz kamna kruh naredi, da naj se s tempeljna doli spusti, da naj pred njega poklekne in ga moli; pa Jezus skušnjavca ni vbogal; ampak ga je resnobno zavernil (Mat. 4, 3—10), rekoč: „Pobêri se satan! zakaj pisano je: Gospoda svojega moli in njemu samemu služi“ in nam je tako „zgled zapustil, da bi hodili po njegovih stopinjah“ (I. Pet. 2, 21). — Ne storite, kar veste, da ni prav in ni pripušeno, naj se vam kdo še tako sladká in prilizuje. Sladkáci in prilizuni so skriti sovražniki, ktere je težko spoznati; imamo jih za prijatelje, so pa prekanjeni sovražniki, ki nas v obras hvalijo, da nas premotijo, nas bimčkajo in kuškajo, da nas izdajo; so pogubljeni najemniki, ki nas izdajo; so pogubljeni sovražniki, ki nas slepé, da bi nas v greh zapeljali. „Njih besede so glajši kot olje, in so vendar pušice,“ pravi David od njih (psalm 54, 22).

Ne storite nič hudega in nepoštenega, če bi vas

tudi kak hinavec s tem slepil, da tudi drugi to in tako delajo, da jih je to in tako že veliko storilo, in da se jim ni nič žalega zgodilo. — Ne storite, če bi vas kdo tudi s svojo oblastjo, veljavo, učenostjo in bogastvom v kaj pregrešnega in krivičnega zapeljeval. Včasih kaki velikaši, mogočneži, veljaki in bogatini od podložnih in ubogih hočejo in tirjajo, da naj kaj lažnjivega govore, kaj krivičnega storé, ali kaj dobrega in zapovedanega opusté, postavim: da naj se kaj zlažejo, po krivem pričujejo, resnico zatajé — potlačijo itd., in proté jim ter žugajo, če jih ne vbogajo, da jih bodo zatirali, stiskali, jih ob službo in kruh djali, posojeno tirjali, jih iz hiše po svetu pognali... Vi ubogi in podložni! ako kterikrat v take okolišine pridete, budega nikar nikoli ne poslušajte, ne storite; temuč mislite in recite: „Boga moram bolj vbogati, kakor ljudi“ (ap. dj. 5, 29). In ako bi vas res zato sovražili, stiskali, preganjali, vam službo, kruh odtegnili, vas po svetu pognali; nič ne marajte: vi imate pa dobro in čisto vést in Bog, ker zavoljo pravice terpite, vas ne bo zapustil, ampak vam bo naklonil druge dobre ljudi, kateri vas bodo sprejeli, vam bo pri njih službo in kruh preskerbel, in enkrat vam zato nebeško kraljestvo podelil. Tedaj nikdar ne storite kaj hudega! (Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. Deželni predsednik gosp. Fr. vitez Kallina je do zén in gospej na Kranjskem dal razglas, ki ima naslednji pomen:

Blage Kranjske gospé!

Njih veličanstvo našo premilostno cesarico navdaja preserčno usmiljenje in skerbljivost za blagor naših v slavnih bojih v Bosni in Hercegovini ranjenih vojakov. Že so v previsokem lastnoročnem pismu do c. kr. ministrskega predsednika 31. avgusta t. l. premilostno blagovolili razodeti svojo misel: kako naj bi nadaljno ustanovljanje gospejskih društev v korist teknilo že obstoječim domoljubnim pomočnim društvom, in kako bi te društva vstresale prevzvišenim željam Njih veličanstva, da se blage in mile gospejske serca v novo pokazujejo s tem, da se take gospejske društva, kar je moč, v obilnem številu ustanovljajo.

Prepričan sem, da visoke besede naše premilostne Cesarice se prav živo razlegajo v vsih gospejskih sercib. Zato se obračam do Vas, blage Kranjske gospé, s naslednjo prošnjo: V vsih večih krajih, ali saj v vsakem politiškem okraji naše dežele napravite gospejsko društvo. To društvo pa naj bi se za stalno zedinilo z „gospejskim društvom za ranjene in bolne vojake v Ljubljani“, katero obstoji že več lét in prav vpešno dela, — in to zedinjenje naj bi se zgodilo za ohranjenje tako močno saželenega edinostnega djanja.

Blagim in dobronim gospejskim sercem ne le, da bi se s tem odperlo prijetno polje za njih milo in domoljubno djanje, temveč po skladnem razverstenji tega tako lepega opravila bi bil veliko sanesljivi tudi vapéh tolikanj darežljivega prizadevanja, ki se že zdaj obilno kaže.

Politiškimi oblastnijam se ukazuje, da naj prav živo in tečno podpirajo vse prizadeve, ki se bodo kazale v imenovani reči.

Urno tedaj in serčno na delo, blage gospé naše dežele; — vspeh bode zadostenje Vašim sercem, Vam in deželi naši pa na čast.

V Ljubljani, 11. kimovca 1878.

C. kr. deželni predsednik:
Franc vitez Kallina l. r.

Iz Ljubljane. (*Pomoč ubožnim dežkom — telesna — dušna.*) Znano je dobroserčnim rojakom našim, da družba sv. Vincencija ima tudi oddelek, ki skerbí za ubožne fantiče, slasti šolske, in se imenuje „Pribežališe“, „Azil“. Sedaj je bliso 40 dežkov v tej napravi. Opoldan imajo kosilo, čez dan se učijo pod nadzorstvom, svecér gre dó domú. Da toliko mladine prisadeva veliko stroškov, to je očitno, zlasti ker se jim pogosto skerbí tudi za obleko. Opomniti je, da ne le iz mesta, ampak tudi s kmetov se jemljejo mladenči v to napravo, kolikor je moč. Mesto in dežela tedaj imata korist od te naprave, ki je želeti, naj bi prav dobro pospeševala in se rascvetala v prid naše ljube mladine in njenih staršev in oskerbnikov. V tem oziru pa nam je nekaj na sercu, kar smo tudi že lani omenili. To-le:

Čas pónih pridelkov nastopuje. Marsiktere kmete in posestnike je Bog obilno ali saj precej obilno blagoslovil; naj bi se pri spravljani pridelkov spomnili tudi omenjenega pribežališa za ubožne dečke in poslali, pri-neali, ali pripeljali kakoršnega koli živeža, krompirja, zelja, korenja, repe, moke, žita itd. itd. v hiralnico sv. Jožefa v Kravjo dolino za omenjeno napravo. To bo kaj lepo dobro delo, ki ga bo dobri Bog gotovo čez-obilno povračeval.

Predstojnike v pribežališu in vse zadevne gospode pa bi radi na nekaj posebnega opomnili. To namreč, naj bi v nekem prav posebnem oziru delili našim šolskim mladenčém „duhovno milošinjo“, ako se kako dá vrvnati. Ravno slišimo, da je letos čez 40 mladenčev, ki so želeli stopiti v prvo latinsko šolo, zopet to leto odletelo, ker menda skušnje niso dostali. Marsikteri izmed njih so gotovo zmožni; naj bi se toraj kako poskerbelo, da bi taki v omenjeni napravi posebni, pri-privatni poduk dobivali za prvo latinsko šolo, ob koncu leta ali se prej bi skušnje dostali in bili bi sprejeti v zadevni višji tečaj ter bi ne bilo zanje leto zgubljeno. Ne dvomimo, da tako bi marsikteri mladenči dosegli stan, ki ga želé sami in tudi njih starši ali oskerbniki. Da se to dá doseči, ni brez zgleda. Delite tedaj milošinjo, eni telesno, drugi duhovno, in bode za oboje prav.

Iz Celjskega okraja. (*Ss. Ciril in Metod. Klic Slo-
vencem in Slovanom.*) Blagovoli sprejeti, preljuba „Da-
nica“! nektre verstice v razširjanje in prid sv. Cerkve,
osebno po lepi bratovščini ss. Cirila in Metoda, ako se
ti zdi primérno.

Sv. Ciril in Metod, ta dva ljubitelja — o j pa ne
povsod ljubimca Slovanov — sta najdraži zaklad, sv.
vero, prinesla našim očetom, prinesla ter s tem tudi pravi
dušni in telesni blagor ali podelila ali pospeševala. Po-
speševala sta pravo srečo, ki se nahaja le v sv. veri,
pospeševala sta pravo omiko, tedaj ono reč, ktero dan
danes tolikanj povišujejo; toda žalibog! tolikokrat na-
pačno razumevajo, pričela in gojila sta slovstvo ter večí
del verlega slovenskega ljudstva k edinosti v veri in
s tem tudi že precej k samosvesti pripeljala, da so Slo-
venci med seboj najbližnji bratje. Po pravici, nesmérna
dobrotnika sta ta aposteljna Slovanov!

Da pa njune dobrote še bolje sprevidimo in cenimo,
predočimo si v duhu one tužne, žalostne čase, ki so je
Slovani imeli, predno sta prišla ta dva častita dobrotni-
ka k našim očetom.

Temni mrak pokriva mi livade krasne,
Kamor se ozrem, zaslišim tuge glas;
Blago ljudstvo sredi sreče lečasne
Milo zdiha in želí si boljši čas.

In, o čuj! že solnce sreče se vzdiguje,
Krasno mi zasveti mesto Carigrad,

Bliše nove luči žark že prisvitljuje,
Donava je pričá čez presrečnih nad.

Dva častita brata, moža večne slave,
Ob obrežji Donave koračita,
Željna ljudstvu luč prižgati sreče prave,
Ki Edino-Svetega še ne pozná.

Krasne njima se odprejo tu dežele,
Mile Slave stara mesta in vasí;
Da bi vero Kristusovo vse prejele,
Trudita se noč in dan iz vse močí.

Da najbolj v gorečnosti bi se skazala,
Čuj Slovan, ki njun si brat, kaj skleneta:
Želja spremlja ju, da slovstvo bi vpeljala,
Temelj vere s tem da bi postavila.

Kaj pa mislite si vi, očetje dragi?
„Slava možema naj bodi in pozdrav!“
Vse se giblje in raduje v sreči mladi,
Vse slaví ju, vence znaša raz planjav.

Lepa množica na poti ju obsuje,
In poslušá verno uk aposteljnov:
„Eden je, ki nad višavami kraljuje,
Večni, Stvarnik in začetnik časa dnov.

„On nas z gorko vse ljubeznijo objéna,
On nam, kar daróv mnogoče le, je dal;
Božji Sin za grešni ljud odpust prejema,
Ker je davni déd raj sinom zadegal.

„Ljubeznjivo On nas vedno k sebi kliče,
Milosti čez mero vsak nam daje čas,
Vse živi nas kot preljube otročiče,
Zlega On čujoč varuje v stiski nas.

„Da pa vsakdo večni svoj namen doseže,
Nam odperl studence vsch je milosti,
Da s prejemom teh darov se vsak odveže
Od malikov nezaslužene časti.

„In še več. Povsodi blagi mir mu sije,
Bližnjega ker bližen ljubi kakor brat;
Bog ljubezni pa sladkost mu v serce lije,
Da vesel je, zadovoljin vsakokrat.

„Zemlje že mu mila sreča je dodana,
Ko najbolj priserčno ljubi le Boga;
Nad oblaki pa že krona je odbrana,
Lavor večni božjega mu vsmiljenja.

„O, vsak ljubi — ljubi Ga!“ jim reče,
Ker nas ljubil je poprej, nas ljubi zdaj:
Od malikov vsak naj k Njemu se zateče,
Ter postane veren, srečen vekomaj!“

Kakor duh vonjave glas se ta razlije,
Kar iz serca zvara, zopet k sercu gré:
Vsim Slovénom serce za ta nauk bije:
Križ zmaguje in maliki se drobé.

Obéutljivo slovansko ljudstvo je ss. Cirila in Me-
toda verno poslušalo, vbogalo ter se po njunih ukih in
zglelih ravnalo. Zato je bilo srečno, je bilo močno, je
prijajalo omikano. Postali so naši očetje verni, pobož-
niši, priljudniši in ljubeznjivši, kakor so že sploh Slo-
vani od Stvarnika s temi blagimi lastnostmi okinčani.
Vedno lepše se je rascvetala blaga sreča, se rassijavala

katoliška omika, in Bog jim je dajal milosti v obilni meri. Lepa sv. vera je posebno v prvih časih obrodila tudi med našimi očetmi veliko bogoljubnih vérníkov, ki so bili posneje od cerkve za svetnike in svetnice razgláheni.

Taki so tedaj o začetku bili naši očetje. — Ako bi pa zdaj stopila sv. aposteljna med sine onih očetov, ki sta jim osnanovala sv. vero, sta prinesla pravo srečo; kaj mislite, kaj bi se njima o nas zdelo? Bi li mogla še spoznati jih kot sinove nekdanjih vernih očetov? Le premalo jih je ostalo v resnici zvestih, naj večí del neštevilnega slovanskega naroda je pogresnil se v nesrečno raskolništvo! Zastonj sami sebe imenujejo pravoslavne. Druge je podjarmil Mohamedov meč, in mnogi so se poturčili. In tretji del, da si tudi rojen in odgojen od katoliških mater, ne mara ne za svojo pravo mater, ne za njene nauke, ne za pravo omiko, kajti, kaka more biti omika, če se ne opira na temelj katoličanstva? In kdo je tega kriv? Veliko sami, veliko drugi. O nesrečna in ošabna patrijarha Focij in Cerularij, pa strašno prevzetni cesarji greški! Kaj Vam je bilo treba radi vašega napuha tako lepi del greškega in z njim tudi našega slovanskega ljudstva pahiniti v nesrečo! O kolikokrat res mora veliko ljudstva silno kazen čutiti za pregrehe in ošabnost nekaj velikašev! Toda, ali niste tudi vi Slovani imeli proste volje, niste imeli svobode: ali biti svesti sv. Cerkvi in njenemu vidnemu poglavarju, ali jo zapustiti? Čemu ste si izvolili strašno nesrečo in slo ne samo za-se, temveč tudi za svoje otroke? Zakaj se niste oserčili in se zopet podvergli sv. Cerkvi? Zakaj se še zdaj nočete udati v tisočkratno svojo lastno srečo in v neskončno veselje sv. Cerkve? Oh, kriv je napuh, ki se noče ponižati; krivi so velikaši, na ktere je tu skoro vse zastavljeno; kriva je nevošljivost in sovraštvo med brati ene matere. In to že toliko stoletij?

Za te nesrečne, ljubo katoliško serce, — ljubi Slovenec, goreča Slovenka! — za te naše brate in sestre po jeziku, móli, te lepo prosim. O moli! Moli k sv. Cirilu in Metodu, zapiši se v bratovščino teh aposteljnóv, naših očetov. Ali se ti nič ne smilijo? Ako se spominjaš, ljubi mladeneč, bogoljubna deklica! da je kdo veliko dobroto skazal tvojemu očetu, tvoji mili materi, ali se ne bi takemu dobrotniku rad hvaležnega skazal, ali mu ne bi, o hči, rada take dobrote povernila, če bi mogla? O gotovo da. In glej! nista li ta ljuba svetnika, sv. Ciril in Metod, za Bogom prva dobrotnika tvojih očetov? Kako jima hočeš to poplačati?

(Konec naal.)

Iz Jeruzalema, 4. kimovca. († Marija iz Nazareta. Beduini. Kobilice. Romarji.) V francoskem karmelitar-skem samostanu v Betlehemu je 26. vel. serp. zjutraj ob 5 umerla Sestra Marija, ki je vredna, da se tudi v daljne kraje razlega njen slovez. Bila je stara 33 lét, od Boga obdarovana z ranami Gospodovimi. Vsak petek so rane kervovele. Rojena v Nazaretu, je bila že s 6 leti od neke bogate gospé pripeljana na Francosko. S 14. letom je v mestu Pau na Francoskem stopila v karmeliški red. Pred 3 leti je prišla s svojimi Sestrami iz Francoskega v Betlehem, v samostan, ki so ga zidale redovnice Pau-skega mesta. O smertni uri je prosila svojo prednico, naj dá serce po smerti iz nje vzeti, naši bodo Jezusovo sv. ime. Dr. Carpani, liberalen kristjan, je truplo odperl ob 1/2 6 s jutraj 26. vel. serp. in vzel iz njega serce. Bilo je s globoko sulično rano prebodo. Djano je bilo v špiritusno posodo in ob 10 tistega dné od preč. g. patrijarha in od francoskega konzula zapečatenó. Pogreb je bil 27. vel. serp. Rakev njena je bila v koru kakor v lilijnatem in rožnatem vertu. Djana je bila v rake pod korom.

Poslednji dan vel. serp. po noči so Beduini napadli francosko pošto med Ramlo in Jeruzalemom; poštarja in 2 vojaka so na tla potolkli, vzeli seboj denarje in pisma. Paša je nato zapovedal, da naj bližnjiši vasi so morale rop plačati.

Kobilice so požerle veliko sadja in olike objedle.

Nocoj (4. kim.) je prišlo 58 božjepotnikov v romarsko hišo: „Casa nuova“, zlasti veliko duhovnov. — Voda je pri koncu in malo se je dobí za 3 pijastre na dan.

Recimo ktero o preklinovanji.

IV.

Kdor koli si, o človek pod solncem, usliši to-le mojo prošnjo: Nikoli, prav nikoli nikar ne kolni!

Kako hudo pohujšanje se daje s kletvinjo mladencem in dečkom, vsi mladini, pa tudi odrášenim, kateri namesti hvale Božje slišijo sramotno kletvinjo! Pravim, sramotna kletvinja. Zakaj, kdor ima še malo občutka, ga je sram po izbruhani kletvinji. Šel sem nedavno memo nekíh ženskih in neka ravslja je pričó drugih prav ostudno klela, — ne vem, kaj so imele? Memo gredé sem nalaš pogledal v njen izpiti in strastni obraz, kakor bi jo hotel posvariti, — in ne veste, kako je hitela obraz z ruto zakrivati! To je znamenje, da jo je še sram in da se utegne vendar morebiti še poboljšati, ker ni še sramožljivosti pokopala. Prašal bi jo jaz: Kaj bo še le, kadar boš stala pred večnim Sodnikom? Takrat te bo tisti hudoba tožil, kteremu v veselje zdaj morebiti kolneš, on ti bo vse po številu in okolišinah povedal: kolikrat si v vsem svojem življenji zaklela, se pridružila, svete imena s kletvinjo skrunila itd., pri kterih priložnostih si rantsčila, koliko si malih pohujšala, koliko že odrášenih se je od tebe naučilo kleti, kakošno žalostno žetev si s tem drugim dášam in sebi za večno pogubljenje pripravila. Poklical bo tvojega angela, ki bode tebe k sodbi spremil, na pričó, da je vse to res, česar te toži, in ti bo tudi povedal, kako zanikarno in poverbu si se tega greha spovedovala in morebiti nikoli nisi pristavila, koliko si jih s kletvinjo in preklinovanjem pohujšala, kako se je seme tvojega greha nadalje razširjalo. Opusti tedaj vso kletvinjo, spovej se odkritoserčno z drugimi grehi tudi tega greha, in delaj pokoro, dokler je čas.

Ako preklinjavca prašaš, od koga se je kleti naučil, bode morebiti odgovoril, da od svojega lastnega očeta, od matere, od učenika v šoli, od vradnika v sodnji hiši, od gospodarja ali od družega višega! O žalostni, o nesrečni uk za ubogo mladino, podložne posele! Kako morete pričakovati, da bode spoštoval vas, vaš nauk, deželiske postave tisti, kterega vi učíte zaničevati Božjo postavo?

Pa se mar izgovarjaš, da ne misliš hudega s preklinjevanjem, da je to le iz navade itd.? . . . Meniš, da ta izgovor pri Bogu veljá, ali saj pri ljudéh? Ako se tvoj dolžnik navadi tebi dolga ne plačati, kaj boš rekel k temu? Ako tebi, hlapec, voznik, delavec, tvoj gospodar, gospod iz navade plačo odtegne; ali boš s tem potolažen? Ako tvoj posel iz navade svoje dolžnosti zanemarja, ali boš rekel, da je dober, priden posel? Nikar tedaj se z navado ne izgovarjaj, — opusti navado kleti; povedal ti bom, ako Bog dá, kako se je bil nek general odvadil kletvinje.

Zakaj hočejo liberalci odpraviti praznike?

Vsim je znano, kako da vedno vpijejo lažnjivi preroki: naj se odpravijo postave, ktere zapovedujejo o praznikih prenehanja od dela, češ, da bi se s tem povikčalo blagostanje in občno bogastvo, se pomnožili pri-delki.

Pa nespameten je vsak, ki verjame take čenče. Vsakdanje skušnje nam to obilno spričujete. V sedanjem času se v protestanških državah, zlasti po večjih mestih, nikjer ne nahajajo ob nedeljah odperte prodajalnice, ne fabrike, ne magazini. V južni Ameriki počivajo železnični vlaki ob nedeljih, ravno tako tudi večidel na Angleškem. Na Nemškem se težki vozovi ne nakladajo in ne raztovarjajo. Celó poštni vradi so v Ameriki ob nedeljah le nekaj malo ur odperti, in tudi to le po večjih mestih. V Londonu in v 100 drugih britanskih mestih se take dni ne oddajajo in ne razdeljujejo pisma. V telegrafskih zadevah so vradi v Ameriki noč in dan odperti, pa število telegramov je ob nedeljah zeló skerčeno. Na Angleškem se smejo sicer tudi ob nedeljah sprejemati vsi telegrami, pa se mora od njih zeló zvikašana taksa plačevati.

Dasiravno se v teh protestanških državah tako natančno ohrani nedeljski počitek, vendar Anglija bogatí tako strašansko, da zamore čna dandanes izplačati dolgove vsih drugih katoliških deržáv.

Pa čemu je treba segati po spričevala v daljne kraje, ker jih blizo in doma ne manjka? Nekdaj, posebno pred letom 1848, preden so vstavoverne postave vse staro odpravile, so naši predniki kaj vestno praznike posvečevali. Nobeden se ni prederznil jih z naj manjšim težkim delom skruniti. Ta lepa navada po kmetih, ktere liberalni duh ni okužil, hvala Bogu, veljá še zmeraj. V tistih „barbarskih“ časih, — kakor jih namreč današnji liberalni „barbári“ imenujejo, — so postave kaznovale take, ki so ob nedeljah in posebno med službo božjo v gostilnice, kavarne ali druge enake kraje sprejemali igralce, pijance in vsake baže nemarneže. Valed te blagovite postave se je po vseh mestih in vaséh razločeval praznik od delavnika. Ljudje so počivali od dela, so pridno obiskovali službo Božjo, po kteri so potem tudi nedolžne veselice vživali, pa vselej so se „v Gospodu veselili“.

Tadanji časi pa niso bili pogubonosni, kakoršni so današnji, v kterih liberalni kulturo-nosci brez vere hočejo osrečiti človeški rod, temuč so bili polni nebeškega blagra in blagoslova, kajti v plačilo posvečevanja nedelj in praznikov je Bog blagoslovil zemljo in vse dela človeških rok. Ne kmetijske bukve, ne umetno obdelovanje polja, — ampak Bog je, ki obleče podnebje z oblaki in daje o pravem času rositi dež in sijati solnce; ki obrodi po travnikih senó in rastljine po njivah v porabo človeku; Bog preživí živali in nedolžne ptice.

V prešnjih časih je bilo manjkrat slišati o viharjih, povodnjih, bojih, umorih in drugih nesrečah, s kterimi dandanes Bog tako pogosto tepe oskrunjevalce njegovih dnevov. Brez števila imamo zgledov, kako so bili strahovani, kteri so dni Gospodove skrunili.

Nekdo, namesto v cerkev, gre na lov v dan Gospodov, puša se mu je po nesrečnem padcu sprožila in namesto zajca je sam sebe vstrelil; tam se je vesela družina podala po morju ali jezeru kratkočasit se, in barka ali čoln se je prebernal, ljudje pa većinoma potonili, kakoršna nesreča se je bila ravno ta mesec na Angleškem več kot 700 osebam v nedeljo pripetila. Koliko drugih nesreč se je prigodilo mlinarjem in žagarjem ob nedeljah, ki so tiste dni mleli ali žagali; —

zidarjem in dninarjem, ki so ali prostovoljno ali prisiljeni Gospodove dni opravljali težke dela.

Razgled po svetu.

Laški blagri. „Ferčeči blagajniki; — Italija razbojnikov; — Malo karabinjerov mnogo tatov; — Italija ponarejavcev“. Tacih in enacih napisov polno si dajejo Italijani sami v svojih časnikih „zlate čre“... Vsak trenutek namreč naznanjajo, da jo je kak vrednik, blagajnik itd. upihal, toliko in toliko tisuč odnesel ali praznega pustil, — kakor ravno zdaj v „Torre del Greco“. Pa zopet pišejo, kako tu ali tam briganti počenjajo. „Patria“ v Palermi pripoveduje, da v okrogu Corleone so nekemu posestniku ukradli 20 volov. Mož prosi pri gosposki žandarjev, da hiti za tatovi. Kadar že mnogo obleta, dobi dva karabinjera, pa tudi s po-gojo, da bo plačal službo. Z njima gre za sledmi in dobi eno živinče, skruncanega voliča; grejo naprej, in še dalje, — kar se žandarja ustavita, rekoč, da do tam je meja njima odločena, — in res sta jo popihala nazaj. To je varstvo za silovite davke na novem Laškem! — V Vidmu so zasačili fabriko, v kteri so ponarejali laške družbine bankovce in pa une otomanske banke.

Francosko. (*En sovražnik duhovnov malo preden gre na moriše.*) Že smo omenili prestrašno hudodelstvo dvéh mladih, olikanih grudomoljcev ter brezvercev, in povedali tudi njuno smert. Ali ta zadeva je dan danes tako tehtna, da je vredno se na-njo zopet ozreti, in to zarad hobotnega brezvértstva in grozovitega sadú, ki ga ta pošastnost rodi za čas in za večnost. — Amat Toma Barré in Pavel Alojz Lebiez sta v Parizu umorila in potlej na kose razsekala mlekarico, vdovo Gillet, da sta se polastila njenega denara. To sta storila 23. sučca 1878, in 11. mal. travna je Lebiez v neki sobani, ulice „Rue d'Arras“, imel govor o „Darvinstvu in Cerkvi“. Rekel je med drugimi bogoskrunstvi, da „keršanstvo pojde s svojimi legendami, basnimi, svetinjami, podobami h koncu. Keršanstvo umira; pustimo, naj umerje“... Revež ni mislil, da pojde le on, ne pa keršanstvo — pa kmalu, kmalu!

Lebiez in Barré sta bila k smerti obsojena 30. vel. serpana, in na moriše sta šla undan, 7. t. m. Umerla sta tolovaja skesana. In ravno Lebiez, ki je pravil Parizanom, da „keršanstvo umira“, je sam umirajoč dokazal, da keršanstvo ne le da živi, temuč da posredoma katoliških mašnikov premaguje tudi najbolj terde serca in dela naj znamenitiši čuda.

Kako tedaj je prejšni darvinovec (opičar) šel na moriše?... Duhoven č. g. Crozes je imel versko pomoč deliti Barré-tu, za Lebiez-a pa je naprosil duhovna č. g. Latour-a. Pa z Barré-om ni bilo posebne pritežnosti, ali Lebiez je imel serce terdo, spačeno v globočini od najbolj prekanjenih naukov, napojenih s čenčami, da človek izhaja od opice in konec stori po opičje; ter je bilo misliti, da z njegovim spreobrnjenjem bo velika težava. Deset minut preden je bil Lebiez odpeljan na moriše, je Latour stopil k njemu v ječo. Pod krinko človekoljubnosti gospoduje namreč na Francoskem naj ostudniše trinoštvo zoper obsojene k smerti, da le deset minut jim dopustijo z Bogom se spraviti. Vendar č. g. Latour-u je Bog dodelil moč, da je pridobil to spačeno dušo, spremenil volka v jagnje. Dosegel je od Lebiez-a vse, kar je zahteval v imenu Jezusa Kristusa (tudi svo-jemu tovaršu Barré-u je odpustil, ta namreč je pred sodnijo povedal, kaj da je Lebiez storil), oba sta umerla z Bogom spravljena, potem ko sta poljubila ravno tistega

Križanega. To naznanja „Unità“. Naznanujejo pa časniki tudi besede, ki jih je duhoven govoril Lebiez-u, in ktere so ga vse zlagoma ginjale, presunjale, tako omečile, da se je roke duhovnovne oklenil in večkrat tudi njegovega vratú. Rekel je duhoven: „Vi greste zdaj v smert, prijatelj moj... Pa Vi ste kristjan, ste opravili svoje prvo Obhajilo, in razumela se bova precej, kakor tudi kratek je čas, ki ga imava. Dobro se mora ta naj krajši čas obrniti. Glejte mi v obraz; Vi ste imeli dobro odrejo in imate preveč uma, da bi ne verovali v Boga in v neumerjočnost duše. Svét sem si tedaj..., Vi ste skesani — tudi po človeško govoriti — zaradi pregrehe, ktere ste se vdeležili. Pa to ni dosti, moj ljubi, potrebno je, da ste skesani tudi v verskem oziru... Lejte dobrega razbojnika, tudi on je bil pomôčil roke v kri sebi enacega. (Pri teh besedah Lebiez terdno vprè oči v obličje svojega častitljivega prigovarjavca in znati je, da ga z naj večji zvestostjo poslušá.) Ta dobri razbojnik je bil bližej smerti, kot ste Vi, ker bil je že privezan na orodje svoje smertne kazni. Pa lejte, skesal se je, in obrnjen k Gospodu mu je rekel: „Po pravici to terpím od ljudi; ti pa se spomni mene, kadar prideš v svoje kraljestvo.“ Naš Gospod mu je odgovoril: „Ti si skesan, danes boš z menoj v rajú.“ (Hudodelnik pri teh besedah zgrabi roke mašnirove in jih gorko stisne; pa obraz še ni nič spremenjen, brez gibljeja in brez solz.)... Po kratkem daljnem opominu priterdi, da mu je žal, in duhoven reče dalje: Dobro tedaj, ne obupajte: kakor tudi velike so vaše zadolženja, Božje usmiljenje je večí. Sprejmite z vdanostjo smert..., mislite ob enem na smert našega Gospoda Jezusa. Vaša vdanost bo sprava za Vaše pomanjkljivosti in pridobila bo Vam odpušenje pri Božji sodbi. (Obsojenec se strese in verže se duhovnu v naročje.) Natančne spovedi v teh malo trenutkih, se vó, ni mogoče doveršiti... Poslednjič mu mašnik le še ob kratkem obudi tri božje čednosti, obsojenec vse moli z veliko zvestobo za njim in se vedno bolj tesno oklepa njegove roke. Poslednjič duhoven vatane in hudodelnika odveže. Naloži mu, da naj s keršansko vdanostjo sprejme smertni udarec, naj ravno pred smertjo še poljubi podobno Križanega v znamenje, da prosi odpušenja od Boga, od ljudi in od svoje družine, ktero je osramotil... Poslednjič: Priterdite mi, da odpustite nesrečnemu svojemu tovaršu, ki Vas je tožil med pravdo... (Lebiez da znamenje, da odpusti.) To odpušenje je bilo zdajci naznanjeno Barré-ju, in oba sta umerla spravljena in skesana.

Turško. Fanatizem turških vsašev se po šuntarjih iz Carigrada vedno vžiga in ljudstvo tira v vojsko. Turški „softa“, Jusuf po imenu, potuje po vsih krajih in bujska ljudi s sleparskimi govori. Ta mladi prenapetež popisuje mučeniško smert zavolje moslemstva (turške vere) tako živo, da se prenapetim turčinom v resnici mora zdeti nespametno dalje živeti na zemlji. Kaj daje življenje po mnenju tega sleparja? „Večini ljudi le po dve ali tri žene, ki se postarajo s časom, skerb za živež, plačevanje davkov, težko delo. Kako drugačno je življenje po smerti,“ ktero Jusuf svojim rojakom popisuje in napoveduje! Gospodarstvo v enem oddelku paradiža, večno življenje brez dela, in vse mese in poželjive sladnosti, ki jih mohamedanar za naj večji blagor ceni, jim obeta. Turk veruje vse take neslanosti, toraj postavlja neprestrašeno v nevarnost svoje življenje in umerje brez strabú v vojski.

Drobne novice. Ne le po Laškem, tudi po Španj-akem se pričenjajo republikanske zarotbe. Tako so te dni v Sevili zaperli nekaj oséb in vjeli pisem v tem pomenu. Ljudje vse poskušajo, da bi se osrečili, pa vse ni zanič, ako ni na podlagi katoličanstva. — Rusija je

boje svetovala Serbiji, da naj se nikar ne razorožuje, in obljubila ji plače še sanaprej. — „Times“ vedó iz Carigrada, da Rusi v Kustendji zopet vravnavajo svoje baterije (topniško strelstvo). Povelja za odhod so preklicane. — V Carigradu so zasačili zaroto v prid odstavljenega sultana Murada; 120 oséb so zaperli. — Velike kardela Černogorcev z 18 kanoni se je podalo proti Podgorici in Spuž-u, ker Turk odlašá izročiti Černogori po kongresu zaznamnjane okrajine. — Grecija prosi vlade za posredovanje v oziru na zadeve s Turkom; pa Anglija neki to posredovanje odrekuje. — V novem Orleanu in Memfis-u, v Ameriki, še vedno silno ljudi pobira rumena vročica. — Iz Parisa 12. kim.: „Pays-ov“ lastnik plača 2000 frankov, vrednik Rogat pa gre na 3 mezce v ječo in plača 2000 fr. — zarad razžaljenj Mak-Mahona. — Po zaklanji Ali-pašata se naznanjajo nove klanja iz Albanije. Porta pošlje 25 batalijonov v Jakovo. Mohamedani tedaj so sami med seboj v laséh in prišle so nad-nje gorke šibe za tolike trinoštva in gajusobe, ki so jih počenjali nad kristjani. — Cekini, ki jih bo dal kovati v Parizu Dragotin III, knez v majčkenem kneštvu Monaku, bodo imele ték tudi na Avatrijskem. — Eden kraljemorivcev pruskih, Hoedl, je plačal svoje hudodelstvo s tem, da je pravica njemu življenje uzela; drugi (Nobiling) pa s tim, da je konec storil vsled poskušane samomorstva. Prežalostna, sramotna smert pri obeh! Od nobenega niso mogli nič zvediti o pajdaših hudodelstva; od tod toliko zasledovanja po pajdaših, toliko ostrih obsodb. — Iz Banjaluke naznacjajo, da razoroževanje narodov se vspešuje, vasi Kotor, Skendervakuf, stari Majdan in Kamengrad so razorožene brez upora. — Časnik „Romanul“ pravi, da za bulgarsko vojno, ki se ima vravnati, so novačeni ruski častniki in da bo poveljništvo rusko, ker sta si jezika tako enaka, da to ne bode delalo znamenite pritežnosti, toliko manj, ker Bulgari dozdej niso imeli za „komando“, vstanovljenih besed. — V Florencu so te dni učenjaki jutrovih reči, „orientalisti“, imeli svoj shod. Med njimi je tudi novi pogan Renan, kteri se je marsikaj učil, pa ne temeljito. „Unità“ pravi: „Mala veda Renanova in njegova poveršnost ste bile dokazani od mogočnih katoliških pisateljev, kteri so modro overgli njegove bogoskrunstva.“

Cvet in sad zveste molitre.

Prošnje.

Oče serčno priporoča svoje otroke in nekega sorodnika, da bi jih Bog na Marijine priprošnje obvaroval pohujšanja.

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec kimovec.

I. Glavni namen: Da bi resnica in pravica zopet jeli zmagovati.

II. Posebni nameni:

26. kimovca. Sv. Gerard. Priporoč.: Keršanski starši in dobra izreja otrok. Več spovedencev. Cerkev na Turškem.

27. Ss. Kozma in Damijan. Priporoč.: Cerkev na Kranjskem. Zdravniki. Zancemarjena mladina.

28. Sv. Venceslav. Priporoč.: Cerkev na Českem in vsi Slovani. Odpravljenje pijanštva in ponočevanja. Mali otročiči.

29. Sv. Mihael. Priporoč.: Hudo skušani. Zmaga sv. Cerkve. Bolni, slabotni, umirajoči.

30. Sv. Jeronim. Priporoč.: Šole. Skrivaj v molitev priporočeni. Kteri so v naj večji nevarnosti pogubljenja. Pretekli mesec umerli.

Listek za raznoterosti.

Za bogoslovske šole je oglašovanje 1. oktobra, naslednji dan se prično šole.

V Loškem uršulinskem samostanu je 11. kim. o 1/2 5 sjutraj umerla za sušico čast. korna Sestra Marija Jozefa Stanislava, rojena Roza Maderjeva, v 4. letu storjene slovesne obljube, v 28. l. svoje starosti. Priporočena je v molitev. Bog ji daj večni mir.

Ponudba. Mladeneč, vojašini odrašen, nekoliko kolarstva zmožen, mežnarije popolnoma vajen, zraven pa posebno izgledne npravnosti in lepe obnaše, po mislih nekega prijatla zanesljiv in priporočljiv na vsako stran, bi rad prišel kam za mežnarja, ali vsaj za mežnarjevega pomočnika. Ko bi pravi vedel za njega, gotovo bi ga sprejel koj v službo. — Prošeni smo to naznati; ako ga kje želé, se pri vredništvu lista več zamore zvediti.

V bohinski Bistrici je v noči 31. vel. serpana strela udarila v hlev Fr. Stare-ta; on in sosed sta do čistega pogorela. Obá sta imela zraven sena tudi žito, ravno omlačeno, še na hlevu, in je zato škoda in njuna sedanja sila toliko večí. . . Vsak lahko vé, kako se godí nesrečnim pogorelcem in kako dobro jim stori, kdor jim podeli kako pomoč, ktera se pa pri samo dvéh toliko več pozná, če tudi je majhna, kakor če jih pogori veliko. Pomagajte tedaj, in pomagalo se bode tudi vam, kadar bote v sili! — Vredništvo bo z veseljem vsak darček sprejelo in ga na svoje mesto oddajalo, kakor vselej v enacih prilikah.

Pot v večnost. Razložil dr. Janez Zwerger, knezoškof Sekovski. Poslovenjeno. Gradec 1878. Knjiga na 142 stranéh obsega: Dva predgovora. 1. Cilj ali konec našega pota: nebesa ali pekel. 2. Pot do namena našega popotovanja: sv. katoliška vera. 3. Napačna pota: grehi zoper sv. vero. 4. Naj višji vodnik do namena našega popotovanja: Jezus Kristus. 5. Naslednji vodniki k cilju našega popotovanja: od Boga pooblaščeni namestniki, papež in z njimi združeni škofje. 6. Krivi vodniki: vsi od papeža ločeni. 7. Doseženi namen: nebesa. 8. Zgrešeni namen: pekel. Sklep. — Izverstna knjiga se dobiva pri vdovi Klerovi po 36 kr.; za poštno pošiljanje brez stroškov se pošlje 41 kr. Vredna je prav obilnega razširjanja; toraj bodi serčno priporočena.

Bogatin postal berač. Iz Prage se poroča, da se je te dni prejšen bogatin iz Češkega vernil iz Amerike v naj revnišem stanu. Pomilovani se je dal pregovoriti od agentov, da se je preselil v Ameriko; zatorej je poproval vse svoje imetje in se je preselil s svojo soprogo in peterimi otroci v neznano novo domovino, kjer je mislil bolje srečo najti. Ko je tje prišel, so ga prebrisani agentje opeharili za vse njegovo premoženje, tako da nesrečnežu ni nič drugega ostalo, kakor da se je mogel s svojo družino kot dninar borno preživiti, kajti zaslužil si je na teden po 2—3 dolarje, kar je pa le zado-stovalo, da niso lakote pomerli. Ženi njegovi je ta nesreča delala toliko britkost, da je zavoljo žalosti obolela in kmalo potem tudi umerla. Nesrečni oče si je s silnim trudom pridobil popotnino, da se je mogel verniti v svoj rojstni kraj. Med potjo v Evropo mu umerjeta dva starejša otroka, s tremi ostalimi, katerim se je lakota in bolezen brala na obrazu, je prišel v Prago, od koder

se je moral peš in z beračenjem podati v svojo domačijo, ktero je bil pred 5 leti kot bogat mož s naj boljšimi upi zapustil. — Iz tega žalostnega zgleda naj si posnamejo nauk vsi tisti, ki jih ljudje spodbadajo v hvalisano Ameriko se podati. Vsi pa, ki jih primora njih osoda ali stan k potovanju, naj si zapišejo zlati nauk v serce: da naj se podajo na pot v Božjem imenu in pod varstvom angela varha, in naj darujejo Bogu vse križe in težave, ktere jih utegnejo zadeti v ptujšini. Tako je potoval mladi Tobija in se srečno vernil domu; tako je potoval očak Jakob, in 14 lét težko delal, in potem poleg Rahele obilne čede domú pripeljal.

Rumena vročica in usmiljene sestre v novem Orleansu. Strašno mori rumena vročica ljudi v novem Orleansu v Ameriki! Med tem ko se rogovilstvo neprenehoma vj-skuje zoper katoliške redovnice, se pa hčere keršanske ljubezni sv. Vincencija do čudenja darujejo za človeštvo. „Courrier des États-Unis“ piše: „Tu moram omeniti junaštvo usmiljenih sester; njih trud je neprenehljiv, njih serčna pohlevnost se nikoli ne zbega od noči brez spanja, od zahtevanj bolnikov in od molitve pri umirajočih. Vidil sem jih čez dan in noč nadaljevati svoje delo. . . Vidil sem tudi veliko duhovnov, ki so se z enako vdanostjo skazovali, in eden njih tri dni ni obleke odložil.“

Poslednje novice. Ravno da so Rusi zapustili Erzerum, že prosi armenski patrijarh pomoči pri evropskih vladah, ker naznanuje razgrajanje divjaških Kur-dov, prestrašenje narodov in nevarnosti, ki žugajo kristjanom. Poslanci so zahtevali od visoke Porte, naj poskerbí za brambo prebivalcem. — Avstrijske vojne so 14. t. m. pričele v Bosno se pomikati tudi ob Posavini, kjer se Bosna reka izliva v Savo. Obsedli so ondi, prestopivši Savo, mesto Šamac po nekolikem bojevanji. Kacih 6000 vstašev je bilo dobro oboroženih, in ker jih ni bilo misel umakniti se, je poknila prva kanona, zadela turško mošejo, ktere stolp (minaret) se je precej zgrudil. Po nekolikem streljanji so vstaši razgernili belo zastavo in prišel je odposlanec (parlamentar) k Avstrijancem, kateri je svojo glavo zastavljal, da bo mesto mirno pri vhodu Avstrijancev. Pri vsem tem pa so nekteri iz hiš streljali in kardela so zadele na upor. Začeli so torej zopet na turški Šamac streljati in so ga hudo razdjali. Turški oddelek je jel kmali goreti, keršanski oddelek pa je bil primeroma malo poškodovan. Keršanski prebivalci so se v spodnjih prostorih po hišah skrili, ker so se bali turškega fanatizma. Vstaši so bili nekaj vjeti, nekaj jih je bežalo.

Duhovske spremembe.

V Lavantinski škofiji: Č. g. zlatomašnik in dekan v Starem tergu Franc Brunner je postal knezoškofijski konzistorijalni svetovalec, in č. g. korar Matija Modri-njak prošt na Ptujem. — Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Andrej Lorenčič v Hajdin; Juri Purgaj k sv. Ani na Krembergu; Anton Drozeg k sv. Tomažu pri veliki Nedelji; Jakob Kočevar v Kostrivnico; Karol Tribnik za I. v št. Juri pod Ribnikom; Jožef Muha za II. v Rajhenberg, in Janez Berglez za I. v Konjice. — Za kaplane so vmeščeni čč. gg. novomašniki: Jakob Očgerl za II. v št. Juri pod Rifnikom; pl. Jožef Pol za II. v Konjicah in Anton Vamberger pri sv. Barbari poleg Wurmburga. — Fara sv. Marjete pri Laških toplicah je v drugič do 21. oktobra t. l. razpisana.

Darovi prihodnjič.